

Sanguis in postibus signatus in modum littere seu signi *Tau* fuit testera, quae liberati fuerunt Hebraei in Aegypto ab Angelo interfecitore. C. Exod. 12. v. 12. Christiani per sanguinem Christi redempti, in Baptismate alisque Sacramentis cruce signati sunt, & quotidie signantur; igitur securi sunt, praesertim si a peccatis abstineant, ab Angelo malo, ejusque amannentibus & affectis.

Julianus Apostata cum magicis incantationibus faceret, apparentem sibi habuit terribilem daemone: terribis repetebat signum crucis, quod apud Christianos diceretur, & daemone disparuit, magis ac veneficis nihil porro efficientibus. D. 4. 26. Si crux tam efficax fuit pro rebellibus Deo & infido Principe, quantum proderit Christiano fidei ac pio!

Afinus S. Reguli a daemone invadendus, pede in terra crucem format, & sic daemone in fugam agit. E. *Crucis signum* num. 7.

PECCATA CONTRA VIRTUTEM
SPEI.

Prasumptio de Misericordia Dei.

177. Quo diuturnior eo punibilior.

David de Deo inquit: *Arcum suum intendit*: Sagittarius quanto magis sagittam retrahit, tanto magis pavus ferit; S. Gregorius ait: *Eo acrius punit, quo diutius perculit*. B. Ser. 10. per totum. Ser. 51. §. 8. S. punct. 27. fol. 120. Vide Titulum: *Justitia Dei*.

Peccator sibi de Misericordia Dei omnia facta praesagit, sicut Vir ille, qui ut insaufa Astrologorum prognostica eluderet, Globum caelestem ex gypso sibi confici curavit, & in eo semper ea sidera conjunxit, quae benignissima esse inaudierat: sic peccator somniat meras lyderum combinationes sibi faventes: & dein repente a causa non praevisa morte obruitur, &c. P. p. 1. disc. 5. n. 25.

Definant praesumptuosi cantriam illam sibi familiarem occinere: *Miserationes Dei sunt multae! Deus non condidit Christianos, ut eos aeternum damnaret, &c.* Vera sunt ista, sed male intellecta: Nec Machometanus Deus condidit ut darentur, damnatur tamen! Qui Status sculptum, non cum in finem ligna in sylvis cadunt, ut ea concrement, siquis eam truncos artificis manibus contumaciter resistit, in formacem projicitur, non

culpa ligni, sed intractabilitatem illorum nodorum, quosartifex in eo reperit. Sic Deus damnat culpas inexpugnabiles illius obstinationis, qua peccator Deo resistit. *Perditio tua ex te Israel*. P. p. 1. disc. 5. n. 26. &c.

Phariseus superbe in templo orans: Deus gratias tibi ago, quod non sum sicut ceteri, reprobus est, quia praesumptim disponere de Misericordia Dei, & Publicanum fastuose despexit, &c.

178. *Peccasse confidit sibi licitum fore quod aliis.*

Oza percussus est super temeritate: qua illa? Theodoretus ait: *Hoc eum fecellit, quod sic emissa ab alienigenis nemini nocuit*: Nimirum vidit Oza, quod Philistaei arcam plausro impositam remiserint, hinc & sibi licitum esse credebatur arcam imponere curru, quam humeris debebat portare. Sed mortuus concidit. B. Ser. 10. n. 33.

Pharao rubrum mare ingreditur, quia praesumptim, etiam sibi viam inter aquas perviam fore, sicut Israelitis; sed perit. B. Ser. 12. num. 4. Ser. 13. n. 9. & seq.

Pistor Pharaonis suspensus est, quia confidit suum somnium etiam ita benigne expositum iri sicut pingema. B. Ser. 49. n. 14. seq.

Peccatores identidem sibi Misericordiam Dei ante oculos ponunt amore proprio excecati, justitiam autem nolunt respicere: *Pater julle, Mandus te non cognovit*. Non dixit Christus, Pater Misericors, Pater Omnipotens, sed *Juste*; quia nullum attributum minus cognoscent homines, quam justitiam: velint sentire, quod velent non experiri: Elephas cum semitam angustam transire debet, retrogradus it, ut praesentis periculi metu non confertur: sic peccatores gressum promovent, &c. P. p. 1. disc. 5. num. 29.

Aegrotus haecica, seu Phthysilaborans, cum audit hydropticum per medicamentum purgativum fuisse sanatum, eandem portionem sibi preparari iussit, & hausit: verum quod primo profuit ad sanitatem, istum promovit ad mortem. Idem contingere potest in aegritudine spirituali animae, quod uni prodest est Misericordia Dei, alteri nocere potest est justitia Dei, &c.

179. *Remedium salutis convertit in suam perniciem.*

S. Isidorus ait: *Per id deteriorantur iniqui, quod per patientiam Dei spatium accipiunt emendandi*. B. Ser. 12. n. 4.

Sandus Gregorius: *Incessum misericordiam sperat, sicut etiam justitiam timeat, incessum justitiam metuit, si non etiam de misericordia confidat*. B. Ser. 51. §. 8.

Non est medicamentum adeo excellens, quod non ex vicio Romachi verti possit in venenum: ita quamvis Misericordia Dei optimum sit peccatricis animae medicamentum, tamen praesumptuosis cedit in venenum &c. A. 1. lect. 3. n. 1.

Peccatores gloriantur: *Peccavi, & quid accidit mihi triste*. Ex longanimitate Dei sunt audaces; si enim ad primam blasphemiam lingua foede intumuisse, si ad primum furtum manus aruisset, si ad primum lasciviam caro lepra fuisset infecta, jam non darentur blasphemii, fures, & lascivi. Sed quoniam Deus pareit, pergunt illi in sua impietate, & ideo perseverant esse mali, quia Deus bonus est. *Segn. Manna 22. Junii n. 1.*

Quid est Dei gratia, quid est insignis scientia in re etiam morali? sunt efficacissima remedia ad salutem. Verum nemo putet, se in utraque ita crevisse, ut cadere & perire non possit; ait enim S. Augustinus: *Nulla praesumptio perniciosior, quam de propria justitia, aut scientia superbire*.

Elegantissimo sterculo insidet tam apicula quam aranea: illa dulcissimum mel, ista nocentissimum venenum ex eo fugit; quia sunt diversissima indolis & naturae. Ita Misericordia Dei peccatori contrecto, quia pie illa utitur, prodesse potest ad salutem, peccatori autem praesumptuoso, quia illa impiiabitur, cedere potest in interitum, &c.

180. *Corrigitur intuitu Justitiae Divinae.*

Misericordiam, & judicium tuum cantabo tibi: Ubi Hieronymus: *Audiant cautum misericordiae peccatores, qui de sua salute desperant: Audiant canticum justitiae peccatores, judicii contemptores*, &c. B. Ser. 49. §. 4.

Aegroti interdum somniant se mel lingua lambere: & hoc somnium habent Medici pro pessimo omine. Parem in modum peccatores semper mel in ore circumferant, id est, Misericordiam Dei

laudant. Hi in maximo periculo versantur: hinc spiritualis Medicus ipsis antidotum praeparat, ante oculos ponendo Justitiam Dei. P. p. 1. disc. 5. n. 1.

Cur Dominus Deus saepe animas a gravissimis tentationibus, aut ipsam etiam peccatorum labi permittat, causa est, ut ordinem Justitiae Divinae agnosceret, & timere discant, quae praesumptioem & superbiam ita castigaret solet: *Pia Conditoris dispensatione agitur, ut de se confidens anima tentatione pulsetur, ut praesumptionis propria fastum deponat, verba sunt S. Gregorii*.

Qui mare pernavigant, non tantum faventi, ac serenae, sed etiam turbidae, ac periculose tempestatis se parant, ideo de funibus, anchoris, & finitimis insulis sibi prospiciunt. Ita Christianiani in hoc vitae itinere non solum Misericordiam, sed & Justitiam Dei respicere debent. Ponat sibi ante oculos non tantum eos, qui post multa peccata conversi & salvati sunt, sed etiam illos, qui post diuturnum Dei servitium defecerunt, & perierunt, uti Origenes, Terullianus & alii, &c.

Desperatio.

181. *Est peccatum omnium gravissimum.*

UTro peccato gravius deliquit Judas Deum vendendo, aut desperando? Respondet Hieronymus: *Magis offendit Judas Dominum, quia se suspendit, quam quia Dominionem prodidit*. Ser. 10. nu. 12. Per venditionem enim solum offendit Christi humanitatem, mortalem utique, & morti obnoxiam. Per desperationem autem offendit Divinitatem, quae negavit perfectionem, quae est super omnia opera ejus, nempe Misericordiam.

Deus est infinita Bonitas, qui Deo Bonitatem negat, Deum negat: Audi S. Augustinum: *Cum Deus velit misereri, si quis, quia bonus est, & possit, quia Omnipotens est, ipse contra se bonitatis sanam elaudat, qui Deum sibi misereri aut non velle, aut non posse credit, cumque aut bonum, aut omnipotentem esse diffidit*.

Magnam Deo injuriam facit, ait Sanctus Chrysostomus, qui de Misericordia ejus diffidit.

Sic aegrotus, quamdiu malo suo remedium, & valetudinem sperat, abstinet a cibis nocivis: cum autem viderit insanabilem se esse, jam nihil gustui negat, quod libet. Ita peccator, dum meditatitur peccat,

cat, sperat salutem, cum autem peccata peccatis adiciens spem abiecit, iam nihil, quantumvis atrox, facere perhorrescit.

*Zobner
nisi v.
Desper.
8. v. 11.*

Hujus etiam farinae sunt, qui Deo ordinem, & quali leges, ac modum suae salutis praescribere volunt; isti fidem, spem, caritatem, omnemque sensum devotioris abjiciunt. Comes quidam Anglus Aethiopi nugis infestatus, contra remedia omnia dubius anxiosque haste; ergo ad alticuius Ecclesiae edificium duo aereorum millia dono dedit, ut Deus se sibi manifestaret. Ulterius in eum finem ciliicibus, inedia, aliisque se assinxit, ut Deo prodigium extorqueret. Cum nihil impetraret, factus est Sacerdos, ratus, facilius tunc Divina se visurum. Cum nec sic proficeret, meretriculam duxit. Morti demum proximus, vocavit quidem Confessarium, sed antequam ille adventaret, obiit infelix.

182. *Oritur ex consideratione solius Justitiae Dei.*

Postquam audivi confessionem Judae, statim pravidi, quod sit desperatus: Aiebat enim: Peccavi tradens sanguinem justum. Quid agis infelix? ante peccatum debuisti Deum intueri ut justum, postea ut misericordem. B. Ser. 10. n. 17. Non tantum Justitiam, sed etiam Misericordiam Dei respiciat peccator, illam ut non praesumat, & hanc ne desperet. Audiamus S. Augustinum: *Latro agnovit, Petrus negavit. In Petro demonstratur justum, non de se praesumere, in latrone nullum impium debere dissidere conversum. Timeat ergo bonus, ne pereat per superbiam, & malus non desperet per multam malitiam.*

S. Aug. l. de Symb.

Qui Justitiam timet, fugiat ad Misericordiam! Quid est peccatum ad Dei Misericordiam? Interrogat S. Chrysostomus, in *Psal. 8.* sibi respondet: *Tela araneae est, quae ante vento nusquam comparet. Sed dicit, hanc modicum temporis poenitentiae superest! Quid tum? Non impeditur temperis angustia Misericordiae Dei?*

S. Chry. in Psal. 8. v. 11.

Dicit: *Eheu! peccata mea sunt gravissima, & innumera! Quid tum? Peccata possunt magnitudine & numero definiti, aut idem Chrysostomus, Miserationes autem Dei, neque magnitudine, neque numero possunt circumscripti.*

S. Chry. in Psal. 8. v. 11.

Verum quidem est, poenitentia sera est periculosa, sed audi S. Cyprianum: *In articulo temporis, cum jam anima sequeat ad exitum, & egrediens ad labium*

S. Cyp. ser. de poen. 11.

emeris, poenitentiam clementissimi Dei benignitas non aspernatur, nec serum est, quod verum est, nec irremissibile quod voluntarium. Non quantitas criminis, nec brevitatis temporis, nec horum extremis, nec vite enormitas, excludit a venia. Omni tempore Dei gratia recipit poenitentis! &c. Justitia Dei non sola respicienda est, sed una cum Misericordia Dei. B. Ser. 10. n. 14. & seq.

Præsumptio de suis Viribus.

183. *Quam temeraria sit.*

Petrus ideo derelictus est in negatione, quia dixit: *Etiamsi omnes, ego non.* B. Ser. 60. n. 9. Ser. 58. §. 9.

Israëlitis his victi sunt, quia in suis vires confidebant. B. Ser. 26. n. 33. 34. De Petro negante ait Augustinus: *Ecce columna firmissima: ecce caput illud aureum ad unius lapilli contactum, ut corruit!* S. punct. 9. fol. 569.

Audeo dicere, inquit Augustinus, *superbis utile esse cadere, nimirum ut humilientur, & clamare discant cum Davide: Salvum me fac Deus, quoniam defecit Sanctus.* S. punct. 9. fol. 569. 571.

Multi sunt, qui magna facere, aut pari desiderant, cum tamen modica sustinere non possint: Chrysostomus ait: *Putasne potest iste vulnibus invenire victoriam, qui nec idu palme acquirere vult coronam?* S. punct. 13. fol. 587.

Quidam Monachus feniculus & decrepitus in Scythia statuit federe in Aegyptum: dehortatus est eum Abbas Moyses, praxitque, eum castitatis jacturam passurum. Abiit nihilominus ille, & cum morbo assigeretur, juvenis quidam puella ei obsequiose aderat. Sed cheu! cum hac cecidit, natum infantem secum in Scythiam retulit, & confratribus cum fletu dixit: *En hic infans filius est inobedientiae meae. Dein severam egit poenitentiam.* A. lect. 5. n. 17.

S. Catharina Bononiensis jam ad magnam perfectionis apicem erecta insultabat demoni, non posse amplius illum tam subtilem tentationum relam texere, quam illa non adverteret. Difficiliter Deo hac praesumptio: permisit illam integro quinquennio cadere in terribiles tentationes, anxietates & perplexitates, fere ad desperationem usque, quam demon nunc in specie Beatae Virginis, nunc in specie ipsius Christi illi apparet identidem auxit. Tandem Deus illam liberavit, et

que

que revelavit, quod in ista animi desolatione plus meriti collegerit, quam si in meris lotatiis vixisset. l. n. 19.

Quidam in sua fortitudine confidentes audent adire pericula, aliis perniciosa, sed desunt, eum in modum, quo nauta, si temerario ansu cum navigio se coniecisset in Syrtis & Charybdes naufragiis infames: in hos invehitur S. Augustinus inquit: *Nimium praecipit est, qui intrare contendit, ubi alios cecidisse videt, & vehementer infrans, cui non incutitur timor alio pereunte.*

S. Aug. l. de Symb. Cler.

Quidam sibi solis sapere videntur, & respuunt consilia majorum, de his ait S. Gregorius: *Immensa praesumptio est, a seniore sibi reverentiam exigere, & silentium imperare meliori, &c.*

S. Greg. in Mor.

Multi cum ad sublimiorem virtutis gradum ascenderunt, id omne suae industriae adscribunt, sed pessime; sicut enim non sibi ipsis debent, quod sint, ita neque quales sint. *Cum non sit nostrum quod sumus, quomodo nostrum est, quod habemus? stultitiae genus est, ut cum alii debeat vite beneficium, tibi adscribas ornamenta virtutum, ait Valerius.*

Valer. E. p. 1. in quodam ser.

Procrastinatio Poenitentiae.

184. *Est valde periculosa.*

Christus tres mortuos excitavit, non vero quartum, nimirum impoententem. B. Ser. 60. n. 30. ad finem.

Chrysaorius clamat inducias, sed frustra. B. Ser. 6. n. 30. S. punct. 31. fol. 732. & seq. Ne dicas: *juvenis sum, dabitur adhuc tempus poenitendi:* ait enim Bernardus: *Quid de futuro tam temere praesumis, quasi Deus tempus possuisset in tua potestate?* &c. B. Ser. 6. n. 15.

Archias Rex Thebarum, quia legere epistolam in crastinum differret, ab hostibus opprimitur. B. Ser. 7. nu. 29. Ser. 43. §. 2. De etate sua juvenili praesumpsit Ammon, sed in flore juventutis occisus est. B. Ser. 13. num. 16.

S. Gregor. ait: *Qui vivens oblitus est Dei, moriens obliviscitur sui.* S. punct. 130. fol. 404. punct. 31. fol. 732. & seq.

Job 23

Dedit ei Deus locum poenitentiae, & ille abutitur eo in superbiam. Duplici autem ratione procrastinator abutitur spatio poenitentiae in superbiam: 1. quia ex longanimitate Dei fit audacior; si Deus in usu haberet statim punire post peccatum, certe modestus ageret. 2. Quia non obstantem procrastinatione sperat se in exitu vi-

tae statim res suas componere, & caelum, quod aliis tanto impendio flectit, uno suspirio acquirere, adeoque tam fortunatum se credere, ut inter centena millia peccatorum ille solus salvetur, sicut qui in magna clade exercitus evasit incolumis: *Tanquam qui evaserit in die belli.* Eccl. 40. Segn. Manna 21. Febr.

Antiochus in morte sanctissima fecit proposita, & tamen perit: Quare? quia serio non agebat, sed tantum ex metu mortis. Hinc Ambrosius: *Qui in ultimae aegritudinis necessitate poenitentiam agit, & moritur, veritatem dico, non quidem denegandum illi esse arbitror quod petit, videlicet absolutionem, verum neque ausim dicere, quod bene sit mortuus, &c. D. 9. 10.*

185. *Reddit poenitentiam semper difficiliorem.*

Sanctus Augustinus quotidie magis secum ipso luctabatur: *Differens dicebam modo, ecce modo, sine paululum: sed modo, & modo, non habebat modum.* B. Ser. 7. num. 17.

Petra refugium herinaceis. Herinaceus est figura peccatoris ideo maxime, quia dum aculeos fatus sentit, semper magis, ac magis differt partum; sed quo magis differt, eo difficilius parit: haec sunt procrastinationis damna, ait Pierius. B. Ser. 7. n. 23. 24.

Sanctus Augustinus ait: *Erit tempus, in quo peccator velit poenitere, & non poterit, quia quando parit voluit, & propter malum voluit, parit bonum posse.* B. Ser. 51. num. 14.

Date Domino Deo vestro gloriam (id est *ser. 23.* poenitentiam agite) antequam effundant pedes vestri ad montes caliginosos. Montes caliginosi dantur in morte, ita ut vix inveniri non amplius possint: *Vollet avarus restituere non sua, sed obtulit mons caliginosus depauperandam familiam. Vollet vindicativus remittere injuriam, sed obtulit mons caliginosus inveterati odii, quod simul & semel fecisset convertere in amorem, &c.* Segn. Manna 27. Febr. n. 3. 4.

S. Arsenius videns inutiles hominum curas, conspexit hominem, qui cum struem lignorum portare non valeret; plura & plura ligna farcinæ addidit. Ita sunt procrastinatores. Sanchez 5. part. c. 3. fol. 437.

Quidam Monachus justus est evellere arborem heri plantatam: id facile praestitit. Justus est evellere alteram aliquot septi-

septi-

septimanis infatigam: id præstitit difficiliter. Justus evellere annosam, id omnino non potuit. Sic scelera semper magis invalescunt, nisi mature eradicentur. Sanchez 5. part. c. 4. fol. 451. in fine.

186. Est inanis spes & deceptio peccatoris.

Diabolus, ut peccatoribus procrastinationem penitentiae persuadear, tribus deceptionibus eos fascinat, videlicet ut credant 1. se confessuros in morte, 2. se bene confessuros, 3. se si bene confiteantur, certo fore salvos; sic dein fit ut non vincant difficultatem, qui *funiculus triplex difficile rumpitur*. Verum o quam incerta sunt hæc tria principia. Primo quis tibi promittit quod sis *confessurus*? Uti- que potes repente ex lapsu, igne, apoplexia, aut saltem tali morbo mori, qui servum omnem stupefacit. *Amasa non observavit gladium quem habebat Iob*, & sic occisus est. Ita tu non observas pugiones ultimi morbi, & sic peris, &c. Secundo, quis tibi promittit, quod sis bene *confessurus*? Bona confessio exigit accuratum examen, in hoc faciendo si nunc sanus laboras, quid æger facies? præterea penitentia propositum, & cordis mutatio non solum ex te, sed & a Deo dependet, & tamen ex utroque capite est valde dubia: Dubia est ex parte tui, quia virum erit magis robustum & radicatum; consequenter facis sicut viator qui rivulum in scaturigine volens transire, dicit, inferis transibit, & sic haurit ab aqua. Dubia etiam est ex parte Dei, quia sperare non potes propterea, postquam amplius irritasti ad iram. Est quidem misericors, nihilominus quotidie perire finit tot animas Turcarum, Judæorum, Hæreticorum, & malorum Christianorum. Quod illi interest, si perire etiam sinat quam negando gratiam efficacem ad penitentiam, &c. Tertio, quis tibi promittit, quod post confessionem bonam certo sis salvandus? Nonne enim fieri potest, ut demones etiam post confessionem te expugnent? Sicut in decretorio certamine milites adhibent extremum conatum: ita demones sunt Spiritus, qui ad vindictam creati sunt, & in tempore consummationis effundent virtutem, &c. Segn. Manna 7. Junii.

Procrastinatores pollicentur sibi tempus, gratiam, & sui arbitrii cum gratia cooperationem. Sed male! Nam primo, facile fieri potest, ut tempus, quo abusi sunt,

non amplius acquirant; sicut artifex, quæ instrumentis suis ad monetam adulterandam abusus est, legum decreto illis privatur. Secundo, est tempus habere, incertum est, an habiturus sit gratiam, facile enim illi contingere potest, quod Arce, quæ diutius quam belli leges ferant, obliditium vim eludit, & dein militum furori relinquitur. Tertio, est gratiam etiam habere, incertum est, an sit cooperaturus, propter impedimentum assuetudinis, sicut campi steriles roris beneficio interdum non tantum non emolliuntur, sed magis indurantur, &c. P. p. 1. disc. 4. nu. 12.

187. Deducit ad spem impenitentiam.

Secundum duritiam cordis thesaurizat tibi iram. Qui thesaurizat, quædam nummos nummis addit: Ubi Sanctus Anselmus: Accumulat iram quasi thesaurum, quia dum ad penitentium tempus accipit, & ad peccandum expendit, ipsum remedium gratiæ vertit in augmentum culpæ. S. punct. 27. fol. 120. Vide Lud. Granat. titulo 10. fol. 168.

Sicut qui advocatum bonum habens & causam negligens ab eo postea in iudicem evecto patrocinium amplius expectare non potest: Sic si nunc Christi advocati patrocinium peccator negligit, ab eo postea iudice vivorum & mortuorum nullum favorem impetrabit. Stapler. Dom. 19. Pent. text. 4.

Nobilis Miles pessimæ vitæ sæpe a Rege ipso admonitus, ut ad meliora aspiraret, penitentiam agere noluit, quia dedecori sibi reputavit esse meticolosum. Admonitus ab Angelis, qui catalogum peccatorum ipsi exhibuerunt, necdum requisit, tandem a demonibus candente ferro percussus, desperandus obit. E. Verb. Confessio, num. 4.

Quidam peccator de penitentia sæpe admonitus cum risu reponere solebat, se in ultimo articulo tribus verbis salvum fore. Sed dein pontem fractum equo transiens, & in aquas delapsus clamavit: Diabolus omnia rapit. His tribus verbis perit. E. Impenitentia, num. 2.

188. Est signum reprobationis eterne.

S. Ildorus ait: Pigrizia, & in dies penitentiam differre, signum manifestum reprobationis &c. B. Serm. 48. n. 26.

Corvus emissus ex Arca non rediit: ita qui semper clamant: cras, cras, non venient ad cælum. C. Gen. fol. 119. in fine.

Curiosa quæstio est, ubi dæmon suam fedem habeat? Christus sedit apud fontem, populus in fœno, Petrus in atrio, Magdalena apud pedes Christi, Job in fimo: Et ubi dæmon? Respondeo: Hæc fedes est diaboli, &c.

Quis credit Viotorem, qui semper verus occasum progreditur, tandem revertenturum ad ortum? Quis credit studiosum, qui semper in pigrizia, & inertia libros naveavit, tandem fore doctum? Quis credit Militem, qui nunquam gladium, aut sclopetta tractavit, in arena fore victorem? Est impossibile! Ita impossibile etiam est, peccatorem, qui ad mundi genium inter vitia & scelera voluptuosam vitam producens, nunquam contritionem serio elicere didicit, impossibile est, inquam, quod in fine penitentiam sit acturus. Habentur in contrarium tristes historiz?

Quis prudenter speret, illum, qui semper linguam Germanicam locutus est, in morte locuturum sit latinam? Quis prudenter speret eum, qui per omnem vitam inimicus Dei, mundi, carni, & dæmoni servivit, in morte servitorem Deo? quis prudenter speret, quod ille, qui per totam vitam dulci melle, & vino inebriatus est, in morte amarus sit fel & acetum? Desino plures id genus comparationes multiplicare, & exclamo: Est impossibile! &c.

PECCATA CONTRA CARITATEM.

Adulatio.

189. Plus nocet, quam persecutio.

Christus coram crucifixoribus obmutuit, tanquam agnus coram tondente se: dum vero Pharisæi eum vocabant *Magistrum*, excaudit, quia adulabantur, & magistrum vocabant, quem pro tali non habebant. Hinc Sanctus Augustinus ait: Duo sunt genera persecutorum, scilicet vituperantium, & laudantium, sed plus persequitur lingua adulantis, quam manus vituperantis. Et Bias Philosophus: Animal inter omnia noxium est inter immitia tyrannus, inter mitia adulator. M. conc. 40. aff. 3. num. 2.

Jovianus Imperator veredixit: Assentatores non Deum, sed purpuram colere: Euripoque perhinciles esse, qui modo in hæc modo in illam partem præcipitatur.

Diogenes aiebat: Satus esse incidere in corvos, quam in adulatores: Corvi mor-

tuis oculos evellunt, at adulatores viventium animos excæcant. D. 11. 96.

Phavorinus aiebat: Sicut Alceon ab alumnis suis canibus interit; sic parasti eos, a quibus aluntur, pessumdat.

Artoteles: Qui fingit se amicum, non est, peior est eo, qui fecit falsam monetam &c. C. Gen. Num. 23. v. 4.

Adulatio tanto est periculosa, quanto periculosiores sunt navigantibus rupes sub aquis tectæ, quam patentes. Cum Principum aliquis rei militari studet, statim dicitur alter Alexander, alter Scipio, alter Cæsar. Cum Poësin amat, statim dicitur alter Virgilius, alter Homerus. Domitianus putabat se aliquod altius esse supra humanam naturam, & ecce piscator ei ingentem piscem dono dedit, inquam, hunc piscem voluisse capere, ut non hominum fed Imperatoris cibus esset. Adulatio perpetuum malum Regum, quorum opes sæpius ostentatio, quam hostis evortit. D. 11. 96.

Utepori canis, sic amico adulator natura sua infestus est, ait Anton. C. Gen. 117. n. 1. 23. vers. 4.

Pica loquacissima volucris singulari se horis vocem mutat. VV. artic. disc. font. 48. Ex. 1. Sic adulator continuo mutans loquelam, culibet blanditur, sed ad ejus nocumentum.

Laudatur peccator in desideriis animæ sue. Ubi Cassiodorus: Adulatio blanda omnibus applaudit, prodigos vocat liberales, avaros parcos & sapientes, lascivos curiales, garrulos effabiles, obstinatos constantes, pigros mavoros, & graves. M. conc. 40. aff. 3. n. 3. Vide titulum Magnæ.

Justinianum Imp. in multis in transversum egit adulator Tribonianus Jurisconsultus, qui ipsi persuasit adulando, quod non esset mortuus, sed simul cum corpore & anima cælum ingressurus. Sincerior fuit Sutor ille Gallus, qui ab Imp. Caligula in tribunali sub specie Jovis sedente, interrogatus: Quisnam esse tibi videtur? Respondit: Magnam delivamentum C. in Ezech. 13. v. 23.

Duo sunt genera persecutorum, ait S. Augustinus, vituperantium, & adulantium: sed plus persequitur lingua adulatoris, quam persequentiis; tum quia magis nocet; in latet enim hominem, ut plus se esse, & posse putet, quam revera sit & possit: tum quia qui hominem sic laudat, potius vituperat: ipsa enim indicat ipsum esse vanum & vane gloriæ cupidum: Nimiti honorer, ait S. Gregorius Naz. redigunt aliqui ad nimiam superbiam. Qua-

propter monet etiam S. Basilus: *Ne nobis sultis placeamus propter laudes, quae veritatem excedunt.* C. Prov. 27. v. 14.

Ex laude probatur cor hominis: sicut aurum si post conflationem in ignem idem pondus retinet, quod ante, censetur esse purum, si vero levius fiat, signum est, quod fuerit aut sit scoria impurum: sic homo si post laudes maneat idem, id est, aequo modestus & gravis, signum est, quod sit solidæ virtutis: si vero inflectur, & vane se extollat, signum est ejus virtutem esse levem & infirmam. C. Prov. 27. v. 21.

190. Punitur a Deo gravissime.

Va, qui consuunt pulvillus, & faciunt cervicilla sub capite univrsæ ætatis. Ubi Sanctus Gregorius: *Quisquis male agentibus adulatur, pulvillum sub capite ponit, ut qui corrigi ex culpa debuerat, in ea sultus laudibus molliter conquiescat.* M. conc. 20. aff. 3. n. 4.

Herodes Agrippa elegantem orationem ad populum faciens, adulatione populi credit se non esse hominem sed Deum. Paulus post vidit supra solum pendulum bufoem, & mox pleuritide correptus agnoscit suam demerentiam, ac misere moritur. D. 7. 28. in fine.

Parisiis offenditur os cloacæ in foro frumentario, in quo sepeliri se iussit quidam, quem sero poenituit noxæ adulationis. Regi enim tristi ob angustias rei nummarie suavit, ut ex minimis etiam rebus, quas iustici in urbem deferunt, non aut alterum nummulum exigeret, idque ad biennium tantum. Ex eo cum iustici viderent ingentem vim pecuniarum colligi, plures ejusmodi exactiones excogitabant. Qui igitur dederat consilium, cum videret se non idem auctoritatis habere in dissuadendo, quod haberat in suadendo, in magnos animi angores incidit, atque ut pœnam alterius facili redimeret, testamento præcepit, ut in ea cloacæ, in quam totius fori sordes confluunt, sepeliretur. Exactio autem illa, quam suavit, usque in hodiernum diem manet. C. in Ezech. c. 13. v. 23.

Adolescens, narrans Davidi mortem Saul, putavit se prospera & grata narrare, & tamen occisus fuit ex mandato Davidis. Sic etiam duo latrones, qui silius Saul Isobeth occiderunt, & caput illius ad Davidem attulerant, interfecit sunt.

2. Reg. 1.

2. Reg. 4.

Judicium temerarium.

191. Est prorsus imprudens.

Christus Apostolis volentibus eradicare lolium dixit: *Sinite utraq; crescere: Quare? quia magna est similitudo lolii & tritici antequam in spicas protuberet, & sæpe putatur lolium, quod est triticum: Ita tu suspende judicium; quia quod sæpe vitiosum esse putas, laudabile est.* M. conc. 31. aff. 3. n. 6. 7. B. Ser. 62. 6. 3.

Sanctus Bernardus præscribit Regulam, quomodo judicium temerarium eludendum sit: *Si opus non potes, excusa intentionem, puta casum.* David Absalonem puerum vocat, ut ipsius rebellionem immatura ætate excuset. M. conc. 35. aff. 3. num. 6. 8. &c.

Caute magna adhibenda est in iudicandis proximis actionibus, quia facile committitur iudicium temerarium. Paoletti Fer. 3. post Dom. 4. Quadr. Item C. Jerem. 37. v. 12.

Quidam videns mane fratrem in hortu, putavit illum ficus comedisse, cumque frater ad Sacram Communionem accedere vellet, monuit Abbatem, ut illum prohiberet. Abbas vocavit fratrem, & iste innocentiam suam adeo purgavit, ut probaret neque intrasse hortum, neque in Monasterio fuisse. Indignatus igitur Abbas delatorem publice confudit, & suspensionem inter fratres prohibuit. E. *Suspicio* nu. 3. Sic multoties fit, ex una re indifferenti, aut pure imaginaria sæpe iniquissima iudicia formamus.

Tam æstivans est iudicii temerarii libertas, ut cum unum videat errantem, integrum ordinem, & communitatem accusat: Ecce! inquit, tales ac tales sunt isti! Stolo! cur dicis isti? Quid ad ceteros error unius? Inter Apostolos sunt, nempe Judas fuit fur, an ergo fures sunt omnes Apostoli? E. primis Sancti Francisci sociis unus, Joannes Capella se laqueo suspendit, an ergo omnes Franciscani patibularii sunt? En! tuam loquenti absurditatem!

192. Corrigitur recordatione propriorum peccatorum.

Dum Judæi adulteram accusabant, Christus scripsit peccata eorum in terra, quibus lætis omnes cum gemitu discedebant, nec amplius alienam malitiam accusabant. S. punct. 25. fol. 101.

Si

Si tota vita alienæ vitæ intentus vixisti, tunc olim dicit iudex: *Statuam te contra facium tuam, ut sentias, quam alienum sit a recta ratione plus aliis, quam sibi attendere.* S. p. 130. f. 404.

Astrologus dum curiose scrutatur sidera, interim non attendit quid domi fiat, ubi uxor illius alieno amore militis erat depravata: melius fuisset si hanc maris & venenis conjunctionem observasset in terris, quam in caelis. Ita multi aliena observant & sua negligunt. Trauer Gall. cant. Anno 4. conc. 6. n. 3.

Quidam Monachus in pariete scribebat sua peccata, in altero pariete obligationes sui status: oriente tentatione convertit se ad parietem legendo, & sic facile superavit demonem. Sanch. 5. par. c. 4. fol. 450.

Simia contemptim omnium animalium defectus taxabat: Leonem dicebat esse nimis superbum, Tygridem esse nimis crudelē, Camelum esse deformiter gibbosum, Alinum esse nimis pigrum, Equum esse nimis obsequiosum, Porcum esse nimis voracem, Canem esse nimis invidum, Leporem esse nimis meticulosum, & sic de cæteris. Cum autem aliquando in speculum incidit & suam monstrositatem consideravit, arrepto baculo præ indignatione speculum confregit, & sibi ipsi condoluit. Sic multi, qui proximum judicant, si suosmet errores perpendent, sibi ipsis, præ aliis indignarentur, &c.

Cum publicæ calamitates, bella, famæ, pestes, incendia, & alia mala ingruunt, nihil est frequentius, quam dicere: Horum vel illorum peccata, in iustitia, libidines & alia in culpa sunt: verum responderi potest, quod Salomon respondit duabus mulieribus contendentibus: *Dividatur infans!* Aliorum luxuria, & tua iudicandi temeritas dux matres sunt, quæ infelicem pœnarum caelestium prolem genuerunt.

3. Reg. 3.

Rex David ad accusationem Prophetæ Nathan mortis sententiam tulit contra virum illum, qui madatam pauperis oviculam hospiti in prandium apposuit. Verum cum Propheta illi objecit: *Tu es ille Vir!* mansuetior factus revocavit sententiam. O quam multi abstinerent temeritate iudicii, si in propriam conscientiam introspectentes sibi ipsis dicerent: *Tu es ille Vir!* tu es ille ipse peccator, &c.

D. Clavi Spicil. univrs. Pars II,

193. Ab externa apparentia non est ferendum.

S. Basilus Divo Ephrem in spiritu ostensus fuit instar columnæ ardentis. Igitur Ephrem iter fecit Casarem ad videndum Sanctum. Cum autem S. Episcopus pretioso habitu, tiara, & pedo templum ingressus fuit, dubitare cepit Ephrem de illius sanctitate, utpote quem putabat nimis vane ac superbe vestitum: sed S. Basilus nominatim eum vocavit, & dono linguae græcæ, ac Sacerdotio donavit &c. D. 1. 83. E. *Judicium* Tem. n. 9.

In Hibernia Ciconiz nigra sunt, & in Islandia Corvi albi. VV. art. diffe. font. 48. ex. 10. Externa igitur apparentia nigri coloris non probat alieum esse malum, nec albi coloris esse bonum.

Oculi in multis decipiuntur; sic Pa-normi mons excelsus representat imaginem Imperatoris, promontorium Scyllæum exhibet caput humanum, scopulus in mari Septentrionali monachum cucullatum &c. VV. art. diffe. font. 36. ex. 2. Ab oculis ergo iudicandum non est, multi putant se videre aliquid mali, & erat bonum.

Monachus pauperrimus cupiebat scire, quod meritum apud Deum haberet? & responsum est illi, quod cum Gregorio Magno mansionem sic habiturus. Tristabatur Monachus, quia putabat sibi plus deberi, quam Gregorio, qui in auro & argento viveret. Replicavit autem vox: *Quid tibi arrogas miser, qui tuam vitam plus æstimas, quam Gregorius omnem aurum & argentum.* E. *Judicium* Tem. n. 10.

Judices terreni, antequam sententiam ferant, tenentur rationum momenta pro & contra diligentissime discutere, sic Job de seipso ait: *Causam, quam nesciebam, diligentissime investigatebam.* Quanta ergo injustitia, si homo contra hominem, causa non discussa, prorsus decernere, & secundum meram apparentiam, sententiam ferat?

194. Dissiplet vehementer Deo.

S. Joannes Eleemosynarius inaudit intrasse in civitatem Monachum, qui juvenem secum puellam circumducente: Mox iratus præcepit, & puellam & scandalosum Monachum virgis cædi & incarcerationi. Nodum apparuit illi Christus specie illius Monachi & vulnerum dorsum ei ostendens dixit: *Crede mihi, hæc una vice errasti ut homo &c.* E. *Eleemosyna* n. 12.

T

B. Mar-

B. Marcellus Ord. S. Dominici rogabat Deum, ut sibi perfectionem Veterum Patrum daret, & modum edoceret. Aliquando in mensa libellum aureis litteris scriptum invenit, auditque: Tollit Legem! Legit ille, inciditque in hac verba: Hac sunt Sanctorum Patrum perfectio, Deum amare, seipsum continere, neminem judicare. *Ephem. Dom. 4. Junii.*

Si subditus in Regis officium involet, & negotium suscipiat, quod coronæ reservatum est, habetur pro rebellis. Cum ergo Dei solius officium sit judicare de internis, & de occulta intentione adum proximi, temeritas Deo injuriosa, & quasi rebellio est, si homo sibi hoc officium arroget. *videte, quid faciatis, aiebat Josaphat Rex ad iudices, quos constituit; non enim hominis exercetis iudicium, sed Dei.*

Deus ipse, priusquam iudicium aut sententiam decernat, lente & prudentissime rem discutit, sic de seipso dicit: *Descendam, & videbo, utrum clamorem, qui ad me pervenit, opere impleverint.* Quanta ergo temeritas, & impudentia, si homo cæco modo sententiam præcipiat?

195. Quomodo corrigendum sit.

Iudicium temerarium corrigitur, si omnes actiones proximi in bonum interpretentur: sic ille Monachus, cum fratris alicuius cellam vidit incompositam, dixit: En quantum est iste contemptor mundi, cum nec componenda cellæ curam gerat. Si vidit alterius cellam ordinatam, dixit: O quam ornata hic frater habeat vitam, cum tam composita sit eius cella. *Sec. E. Suspicio n. 2.*

Est omnino contemnendum, & nullo modo curandum, Polyæctus duo simulacra sculpit, unum ad arbitrium plebis, alterum iuxta leges artis. In priori ad eujusvis hominis accessum & iudicium mutavit aliquid. Dein utrumque proposuit: alterum omnes sunt admirati, & primum omnes risere: tum ille: at qui illam vos fecistis, alteram ego. *L. n. 267.*

S. Greg. & Augustin. super illa verba: *Nolite iudicare* ait: Hoc loco nobis præcipi exiit, ut ea facta, quæ dubia sunt, quo animo fiant, in meliorem partem interpretentur. Quod enim dictum est, de manifestis dictum est, quæ non possunt bono modo fieri. Verum sunt quædam facta media, quæ in bono & malo fieri possunt. De his bene arguendum est, &

Consideranda fallibilitas iudicii: Jerias quia vidit Jeremiam exire de urbe, suspexitum habuit de homicidio: ad *Chabdoos profugit*, Heli quia vidit Annam suspirantem, putavit ebriam. Pharisæi quia viderunt Christum agere cum Publicanis, dixerunt Hypocritam & vini potatorem. Theodosius uxorem Eudoxiam suspectam habet de adulterio propter unicum poemum &c. *C. in Jerem. 37. v. 12. &c.*

196. Homo sicut est in se, sic iudicat alios.

Diabolus primo tentavit Christum gula, dein superbia: Quare Eusebius Emisicenus ait, sicut ipse diabolus pro superbia cecidit, ita etiam Christum pro superbia casurum putavit. *M. conc. 35. aff. 3. num. 1.*

Rex Saul impossibile iudicavit, quod David mansuetus sit, quia ipse truculentus erat. *M. conc. 35. aff. 3. n. 2.*

Christus Pharisæi iuravit: Cur? S. Chrysostomus ait: *Quoniam qui mendax est, neminem putat dicere veritatem, neque ipsam Deum.* *M. conc. 33. aff. 2. n. 8.*

Ponamus quatuor homines intueri arborem. Primus dicit hac elegans arbor servare postea ad sciendos asseres pro fabricandis navibus: Quis est iste? nauta est. Alter dicit, hac arbor conducere ad artificiosam Statuam. Quis est iste? Statuarius est. Tertius dicit, hac robusta arbor idonea esset ad muniendum propugnaculum. Quis est iste? Miles est. Quartus ait: Hac proceræ arbor quadraret ad patibulum ædificandum. Quis est iste? Carnifex est. Ecce! quod quilibet visa objecta sibi, & arti suæ commensurat: ita raro homo alius est, quam qualem alterum iudicat. Trauer Gall. cant. anno 4. conc. 6. n. 15. Ita S. Paulus: *O Rem. 2. homo omnis, qui iudicat, in quo enim iudicatis alteram, seipsum condemnas, eadem enim ogis, que iudicatis.*

Uxor Putipharis apud matrem de crimine pessimo accusavit Josephum, ille autem erat innocens, & illa nocens. Sic multoties fit! peccator qui nigricans est conscientia, omnes alios putat esse nigros! injustus omnes alios suspectos habet de injustitia! Impurus arbitratur, neminem vivere posse castum! Homo mendax, quidquid ab aliis audit, credit esse mendacia, &c.

197. Est frivolum, & fallibile.

Tu quis es, qui alienum seruum iudicas? Quoties falleris in iis, que vides & au-

& audis: in pictura perspectiva putas esse dilata, quæ proxime adsum: in silva putas esse hominem clamantem, & echo est: in iride putas esse veros colores, & sunt tantum apparentes. Baculum in aqua putas esse fractum, potum dimidiatum in aqua putas esse integrum. Sed dicit: audi dicit: quid cum? si Putipharis uxorem audisses; credidisses Josephum esse adulterum, si audisses duos Senes, credidisses Susannam esse impudicam &c. *B. Serm. 23. n. 44.*

Spacia Doctissima. Virgo Alexandrina, quia cum Cyrillo Episcopo, cui cum Oreste Prætor erat dissenso, sapius conversari cernitur, in suspicionem adducitur, quasi inimicitias inter utrumque inflammaret, & a rebellis populo innocenter occiditur. *D. 9. 89.*

Beatus Silvanus Episcopus Nazarethanus noctu ad feminam venit (diabolus fuit personam Silvanii indutus) eamque ad nefas pellexit, clamante operem feminam, & concurrentibus vicinis Silvanus e domo eicitur, & tota urbe tamquam impurus hypocrita proclamatur. Verum cum ille in templo S. Hieronymum patronum suum invocat, ille etiamulo surgens, diabolum ex energumena fallaciam suam fateri coegit, & B. Silvanum ad celos invitavit, paulo post martirium. *E. Dissimulare n. 7.*

Si feminam comitissime ornatam vesperi in castra militum progredi cerneret, nonne impudicam putaret? Si juvenem vix bene vestitam et cubiculo mulieris erumpere videret, nonne crederet luxuriosum? Si hominem corpore & anima a demone abripi videret, nonne crederet, fuisse sceleratum. Et tamen hi fuerunt Judith, Joseph, & Christus.

Scandalum.

198. Est homicidium animarum.

S. Greg. & Augustin. *Sanctus Gregor. ait: Noli existimare te homicidam non esse, quando fratri tuo mala persuaderis.* Christus minatur: *Occidam eis quasi usque ad catulos: Ubi Bosquet: Quot Christo catulos rapuisti? Scandalis subteraxisti, &c. B. Serm. 23. n. 29. & 30.*

Sanctus Bernardus docet, scandalum deterius esse peccatum, quam Deicidium. *B. Serm. 58. n. 25.*

Magnam fore peccatum, si quis totum mundum destrueret, anima autem plures est, quam upivertus mandas, ait Chrysostomus.

mus, S. punct. 34. f. 757. Mundus tantum annorum labor, anima triginta trium annorum labore constitit, &c. 161.

Mirabile videtur, quod Cain, qui occidit Abelem punctus fuerit septies, Lamech vero, qui occidit Cainum septuaginta septies: an ergo Lamech gravius peccavit occidendo impium, quam Cain occidendo iustum? ita est, gravius peccavit; quia Cain Abeli tantum vitam temporalem, Lamech autem Caino & temporalem, & spirituales ademvit. *Va illis, qui anime spirituales vitam adimunt, &c. D. 12. 9.*

Non ponamus coram cæco offendiculum. Coram cæco offendiculum ponit, si quis viro simplici male consulte, & sic cum in fossam præcipiat. *C. Lev. 19. v. 14.*

Magna differentia est inter mortuum privatum, & pestilentem: pro illum perimitur solum ægrotans sine medicamento aliorum, pro istum autem, qui uniusaliterum contagione inficit, multa hominum millia abripitur. Sic res se habet cum peccato: illud quod privatum, nemine confesio committitur, peccatorem quidem, prohi dolor, occidit: illud autem, quod publice, aut alius confectis sit, plures alios, per scandalum, secum trahit in ruinam. Bellum innumerabilibus hominibus vitam eripuit, sed pluribus scandalum salatem.

Gaspar Sanchez ait: *In publico peccato publice ab omnibus peccare censetur, dum alii ferunt, alii dissimulant, alii onuant, alii convivent.* Mors innocens Naboth vindictam Dei causat non solum Achab, sed toti urbi. *B. fer. 37. n. 27. Ser. 63. nu. 11. 12. &c. Serm. 69. n. 25. ad finem.* Vide Titul. Peccatum, Publicum causat iram Dei. Item Luxuria, &c.

199. Est sollicitudine præparandum.

S. Paulus Apostolus ait: *Hoc iudicate Rom. 14. magis, ne ponatis offendiculum fratri vestro scandalum.* Si quis offendiculum sub pedibus ponat eunti in nocte, & frater frangat, tenetur ad damnum, ita a pari. *Bosum est non manducare carnes, non bibere vinum, neque in quo frater tuus offenditur, aut scandalizatur.* In multis actionibus datur licentia & dispensatio, sed magis dicitur, *Apostolus: Videte, ne forte hæc licentia vestra offendiculum fiat fratri.* Non sufficit nullius mali sibi confectum esse, sed & ab hominibus tale haberi oportet, ne scandalum capiant, ait enim iterum Apostolus: *Sic peccata-*

ter in fratres, & percipientes conscientiam eorum infirmam, in Christum peccata. Hoc caute observavit mulier fortis: Quas fuit lanam & lino conficitur interula, ex lana vestis exterior: significatur ergo, tam interius quam exterius sanctitatis hanc feminam curam habuisse. Talis fuit & Judith: Nec erat, qui loqueretur de ea malum verbum. Eandem laudem promeruerunt parentes S. Joannis Baptistae: Incidentes in omnibus mandatis & justificationibus Domini sine querela.

Christus tentanti diabolo in deserto eam tandem potestatem indulgit, ut eum assumpserit diabolus, & per aera duxerit super pinnaculum templi. An hoc visibiliter factum est, inspectante urbe: nihil minus! Christus Dominus vel impedivisset species visivas sui Divini, & etiam diabolici corporis, aut certe Deus per Providentiam suam fecit, ut a nemine hæc translatio fuerit visa; quia scandalizati fuissent Judæi, & excusatos se putassent in incredulitate sua, negantes Christum esse Filium Dei. En! regenda, & omitienda sunt omnia, quæ in proximo iudicium temerarium, aut vacillationem in fide auralium malum causant. C. in Matth. 4. v. 4.

Alia autem sunt scandala activa, uti sunt actiones per se peccaminosæ, alia passiva, quæ ex actionibus etiam factis sumuntur, sicut aranea ex hosculis etiam innocentissimis venenum exsugit: hinc S. Gregorius ait: Non omnium scandala æqua sunt lance pensanda; aliter namque accipienda sunt scandala pusillorum, & aliter Pharisæorum: illorum quippe scandalum de ignorantia, illorum de malitia descendit: illi scandalizantur, quia veritatem nesciunt, isti quia oderunt. C.

200. Mala maxima causas mundo.

Dathan & Abiron terra absorbentur: cur non fulmine feriuntur? Ambrosius ait: Ut elementa non inficiant: Proin Christus toti mundo, non soli peccatori esse minatur, quia mala maxima in mandatum invehit scandalum: Vis mundo a scandalis. B. ferm. 38. n. 2. 3. 129.

Id scientes homines sancti sollicitè cavere scandala etiam remota: Juvenis quidam, teste S. Ambrosio, metuens ne ex sua venustate apud sexum alterum sequeretur scandalum, factam cultellis deformiter convexit. S. Birgitta a Deo impetravit in facie præsertim oculis deformari. Sanch. 6. p. c. 11. fol. 869.

Præsertim Magnatum & Principum peccata sunt detrimentosa: quia populum trahunt ad sequela: fere omnes regiones, quæ relapsa sunt ad hæresim aut gentilismum, scandaloso exemplo suorum Principum perverti fuerunt; sunt enim illi sicut Virga maculosa Jacob, quas cum oves in fonte repositas viderunt, factus maculosus pepererunt. B. ferm. 34. S. 1.

Pœnitens Rex David amare deplorat: Erravi sicut ovis, quæ perit. Cur ovis erranti se comparat? quia si unica ovis fugere incipit, totus grex fugientem sequitur, & ita sæpe unus ductu omnes in flumen se præcipitant. B. ferm. 43. n. 29.

Dum Principes, Judices, & Magistratus adoraverunt Statuam Nabuchodonosoris, totus populus adoravit. B. ferm. 34. n. 30. Vide Tit. Peccata contra caritatem.

201. Punietur propter peccata omnia inde exorta.

S. Paulus ait: Quorundam peccata ad iudicium subsequi: S. Basilus explicat: Eorum scilicet, qui post ipsorum mortem per suam nequitiam, & exempla pessima secuta sunt.

Deus præcipit: Si ignis egressus invenerit spicat, reddat damnum, qui ignem succendit. Ubi Diez: Quanto magis reddet damnum ille, qui causa peccati fratri suo, & ignis æterni fuit? B. ferm. 37. n. 3. 4. 33.

Geniles Statuarii ad fidem conversi malum morti quam Statuas falforum Deorum conficere: scientes quod se reos facerent idololatriz. D. 8. 47. in fine.

Deus Pharaonem cum toto exercitu submersit in mari, ducenta quingentam militum milia, quia voluit Israelitas reducere in servitutem Egypti. Testatur Orosius, in hodiernam diem adhuc videri in litore vestigia Egyptiorum. Quare? ut demonstret Deus, quæ poena maneat eos, qui animam conversam reducere volunt in servitutem peccati. C. Exod. 14.

Deus iratus contra Amalecitas juravit, quod velit funditus delere eorum memoriam. Quare? quia primi pugnaverunt contra Israelitas, ita ut illi fere redissent in Egyptum contra Dei voluntatem. C. Exod. 17. v. 14.

1. Tim. 5.

1. Cor. 10.

PECCATA CONTRA VIRTUTES CARDINALES.

Furtum.

202. Nutritur, si res furivæ emanant.

Si non essent emptores reifurtivæ, non essent furta: cum uxor Tobie hedulam domum tulisset, & ille audisset balatum, statim præcepit: Videte, ne forte furivus sis, reddite eum Dominis suis. Ubi Calamatus: sciebat latrocinia fieri in terra sua, & multo altiori pretio vendi. B. ferm. 36. n. 38.

S. Furio in celum ituro, & ab Angelis sipato viam obstruere nituntur demones, illique obijcunt, quod aliquando vestem acceperit ab usurario, confequerter se participem reddiderit usurarium. Sanch. 4. p. c. 4. f. 258.

S. Abbas Joannes mutuo acceperat denarium, cumque huic solvendo par non esset, tristabatur, & ecce! aliquando inambulans in via invenit denarium. Non fultit de terra inventum nisi prius Superiorem desuper interrogasset. Cumque hic fuit ut denarium acceptaret, nihilominus prius in tota urbe promulgari fecit, quare neque num quis denarium perdidisset. O si sic caveremus acceptare aliena! Sanch. 5. p. c. 9. f. 597.

Etiam in re levi valde periculosum, & coram Deo odibile est: Juvenis post mortem antetribunal Dei accusatus est, quod obolum foratus sit, & neciam pœnitentiam egerit. Juvenis utut illacrymans & veiam rogans, Dei faciem non nisi per velamen intueri potuit. Ad gravissimas pœnas condemnatus, dein speciali Dei favore revixit, & facta restitutione pœnitentiam egit. E. Furtum n. 12.

203. Punietur graviter a Deo.

Populus Israel ad urbem Hai victus est, & in bello semper succubuit: Quare? quia Achan unus militum ex spoliis Jericho aliquid subtraxit: Lyranus ait: Licet unus solus peccaverit, tamen generaliter dicitur: filii Israel. B. ser. 38. n. 45.

Milites in exercitu Xerxis templum Cereis spoliatur in phrenesim incidant. Milites Alexandri templum Milesianum evacuati exoculantur. Fulvius Cenfor marmoreos lateres & templo Junonis ad templum Fortune transferre voluit, & ad insaniam redigitur, geminos etiam filios D. Claus Spicil. univ. Pars II.

prematura morte perdit. Pyrius Rex Epirotarum templum Proserpineæ expoliens naufragium patitur, nihilque salvatur præter illum thesaurum templo restitutum &c. Quæritur jam, cur Deus permiserit violatores sanorum adeo luculentem puniri? certe non ob loci reverentiam, sed ob injustitiam &c. D. 12. 23.

Fur quidam S. Abbati Odoni furatus est equum: Deus autem faciebat, ut fur tota nocte circummeraret, & a loco nunquam progressus de mane ad portam Monasterii, ut ante, confisteret. Sanch. 5. p. c. 10. fol. 621.

Aliqui fures hortum S. Isaci Syri spoliarie cogitant, oratione autem S. Viri coguntur tota nocte hortum colere: mane illos pavit, & dimisit. Quidam S. Spiridioni ovem furabantur, ocula autem vi retenti immobiles hærebant, nec poterant loco fe movere. Fur Episcopum Helium in suo sepulcro spoliarie volebat, a cadavere autem immobiliter tenebatur. Sanch. 6. p. c. 7. fol. 773. seg.

Fur quidam in vinea S. Medardi non tantum botros furabatur, sed etiam vineam vastabat. Reditus exitum invenire, quin imo & corbem ovis plenam deponere de manu non potuit, donec deprehensus a vinitoribus fuit. Peritisset, nisi per ipsum S. Medardum veniam impetrasset. R. cent. 2. p. 1. mir. 44.

Milites Regis Clotharii ex horreo S. Medardi scenum, & fruges aveclit, immobiliter hærent. R. cent. 2. p. 1. mir. 44.

Quidam civis misit B. Ibaaco Abbati duas corbes plenas frugum. Famulus portitor unum corbem sibi referaturus abscondit in silva. Sanctus Vir spiritu prophético plenus monuit eum, ut a corbis abstrahit fructibus abstineret, utpote qui interea a vipera fuissent intoxicata, reudux famulus revera videt e corbe vipersas scaturire. Quid mirum, mi Christiane, quod annona furto comparata male tibi conducat? venena devoras, quæ Divina maledictione fuerunt parta. R. cent. 2. p. 2. mir. 43.

Aquila nec comedi nec offerri poterat, reputatur inter volucres immunas: Quare? quia rapax avis est, & furcis vivit. C. Lev. 11. v. 13.

204. Non habet excusationem.

Lupa quædam a Monacho benigne nutrita, cum aliquando hora cenæ Monachus abesset, hospitem abeuntem comitatus; interim lupa adveniens panes